

Þessar öryggisleiðbeiningar eru í samræmi við ES-tilskipun 1907/2006 Viðb. II (SDS-01-CEPE) og reglur Vinnueftirlits ríkisins nr. 602/1999 m.s. br. (REACH).

Vosschemie

Vöruheiti: **CARSYSTEM KS-250 Holrýmisyðvörn ML**

ÚÐABRÚSI

ÖRYGGISLEIÐBEININGAR

1. Söluheiti efnis. Nafn, heimilisfang og sími framleiðanda og seljanda.

Söluheiti efnis: **CARSYSTEM KS-250 holrýmisyðvörn**
Vörukóði framl: **KS-250 ML**
Notkun efnis: **Holrýmismvax til ryðvarnar**
Framleiðandi: Vosschemie GmbH, Esinger Steinweg 50,
D-25436 Utersen, Germany

Seljandi/dreifing:

Málningarvörur ehf. Sími 587-6644. Vefsíða: <http://www.malningarvorur.is>

Netfang starfsmanns framl. sem hefur með gerð öryggisleiðbeininga að gera:

Neyðarsímar: Hjá framleiðanda: 00 04122/717-0. Landspítali Eiturefnaðiðstöð 543 2222. Lögregla/sjúkrafl. Sími 112.

2. Varúðarupplýsingar.

Varnaðarmerki á umbúðum:

Sjá kafla 15.

Viðvörðun á umbúðum:

- Afar eldfímt
- Myndar sprengifímt gas með lofti við notkun
- Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
- Ertir augu og húð
- Gufa af efninu getur valdið syfju og svima.

Úðabrúsi: Þrýstihylki: Hlífið gegn sólarljósi og hita umfram 50 °C.

Hvorki má gata né brenna úðabrúsa - jafnvel þótt teljist tæmdur.

- Geymið þar sem börn ná ekki til.

- Úðið ekki á eld eða glóandi hluti

- Haldið frá hita- og neistagjöfum - Reykingar bannaðar

3. Samsetning efnis - upplýsingar um hættulegt innihald.

Efni sem teljast hættuleg heilsu eða umhverfi samkvæmt skilgreiningu tilskipunar 67/548/EEC:

ES-nr.	CAS-nr.	Heiti efnis.	Styrkur % (af þyngd)	Hættufl.	Hættusetningar* **
215-137-3	1305-62-0	kalsíumhýdroxíð	2,5-10,0	Xi	41
265-185-4	64742-82-1	hrábensín (úr jarðolíu), brennisteinssneytt með vetni, þungt			-
-	-	-	10,0-25,0	Xn, N	10-51-53-65-66-67
265-151-9	64742-49-0	hrábensín (úr jarðolíu), brennisteinssneytt með vetni, létt			-
-	-	-	10,0-25,0	F, Xn, N	11-38-51/53-65-67
200-827-9	74-98-6	própan	10,0-25,0	F+	12
203-448-7	106-97-8	bútan	2,5-10,0	F+	12

* Mengunarmörk (OEL), sé þeim til að dreifa, eru listuð í kafla 8

** Texti allra hættusetninga er sýndur í kafla 16.

4. Skyndihjálp

Almennt:	Í öllum tilvikum, hvort sem um grun eða einkenni er að ræða, skal leita læknis. Sé viðkomandi meðvitunarlaus skal hvorki gefa honum vott né þurrt. Sé viðkomandi meðvitunarlaus skal leggja hann í hvíldarstöðu og leita læknisaðstoðar.
Innöndun:	Flytjið viðkomandi út undir bert loft. Leitið læknisaðstoðar. Haldið hita á viðkomandi í hvíldarstöðu. Sé öndun óregluleg eða hefur stöðvast skal beita öndunaraðstoð (munn við munn eða súrefnisgjöf).
Snerting við húð	Fjarlægjið mengaðan fatnað og skó. Þvoið svæði vel með sápuvatni eða notið viðurkennt húðhreinsiefni. Notið EKKI leysiefni eða þynni.
Snerting við augu	Fjarlægjið snertilinsur. Skolið augu strax rækilega með hreinu vatni og haldið augnlokum uppi við skolon.
Inntaka:	Hafi efnið verið gleypt skal leita læknisaðstoðar tafarlaust. Haldið viðkomandi í hvíldarstöðu. Framkallið ekki uppsölur.

5. Eldsvoði - slökkviefni.

Slökkviefni:	Mælt er með notkun froðu sem þolir alkahól, kolsýru, dufti eða vatnsúða. Beitið ekki vatnsbunu á eld.
Leiðbeiningar:	Við bruna myndast þykkur svartur reykur. Niðurbrotsefni geta valdið heilsuskaða. Viðeigandi öndunarbúnað gæti þurft. Kælið nærliggjandi ílát með vatni. Hleypið ekki afrennsli frá slökkvistarfi í niðurföll.

6. Efnaleki.

Persónuvarnir:	Útilokið neistagjafa og loftræstið svæðið. Forðist innöndun gufu eða úða. Lesið leiðbeiningar í kafla 7 og 8. Teppið og/eða girðið af efnaleka með óeldfimu efni svo sem sandi, mold eða uppsuguefni, setjið í örugg ílát og fargið í samræmi við reglur sveitarfélags og í samráði við starfsmenn viðkomandi spilliefnamóttöku (sjá kafla 13).
Umhverfisvernd:	Varnið því að efnið nái að renna í niðurföll eða í vatn. Nái efnið að renna í vatn, læk eða skolp skal tilkynna það heilbrigðiseftirliti viðkomandi sveitarfélags í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.
Þrif -hreinsun:	Þrifið með sápu/hreinsiefni; forðist notkun leysiefnis.

7. Meðhöndlun og geymsla.

Meðhöndlun:	Gufa efnisins er þyngri en loft og legst með gólfi. Gufa getur myndað sprengifimt gas með lofti. Varnið því (með virkri loftræstingu) að eldfimt og/eða sprengifimt gas nái að myndast og yfirstíga mengunarmörk (sjá kafla 8). Ekki skal nota efnið nema á svæði þar sem eld- og/eða neistagjafar hafa verið útilokaðir. Raftæki og og rafföng skulu vera neistavarin í samræmi við gildandi staðla.
Geymsla:	Efnið skal geyma í samræmi við lög og reglugerðir um meðferð og geymslu eldfimra efna. Lesið leiðbeiningar á merkimiða íláts. Geymið ekki við lægra hitastif en 0°C og ekki hærra en 50°C. Geymið á vel loftræstum stað og skýlið gegn sólargeislun og öðrum hitagjöfum. Bannið reykningar á notkunar- og geymslusvæði. Varnið því að efnið komist í frárennsli- eða vatnskerfi.

8. Mengunarmörk - persónuhlífar - forvarnir.

Ráðstafanir: Tryggið næga loftræstingu með loftræstikerfi húss með virku útsogi. Nægi það ekki, af einhverjum ástæðum, til að halda mengun í andrúmslofti innan mengunarmarka verður að nota viðeigandi öndunargrímu/búnað.

<u>Heiti efnis</u>	<u>Mengunarmörk</u>
kalsíumhydroxyð	5 mg/m ³ E meðalgildi, 8 klst. vinnudags, 40/42 klst. vinnuviku
própan	1000 ml/m ³ þakgildi, 8 klst. vinnudags, 40/42 klst. vinnuviku
-	1800 mg/m ³ þakgildi, 8 klst. vinnudags, 40/42 klst. vinnuviku
bútan	1000 ppm þakgildi, 8 klst. vinnudags, 40/42 klst. vinnuviku
	2400 mg/m ³ þakgildi, 8 klst. vinnudags, 40/42 klst. vinnuviku

Hámarksflokkun mengunarmarka: 4 (III)

Flokkur 1

Mutta Cat. 2

PersónuhlífarÖndunarbúnaður:

Vinni starfsmenn með efnið þar sem styrkur þess í andrúmslofti er umfram mengunarmörk verða þeir að nota viðeigandi öndunarbúnað af viðurkenndri gerð.

Húð og líkami: Starfsmenn skulu nota léttan hlífðarfatnað.

Hendur: Nota skal hlífðarhanska og fara að reglum framleiðanda um umhirðu þeirra og endurnýjun. Varnarkrem getur hlíft húð við snertingu en skal þó ekki nota eftir að snerting hefur átt sér stað.

Augu: Nota skal þétt hlífðargleraugu sérstaklega gerð til varnar gegn slettum.

Hreinlæti: Þvoið hendur að lokinni notkun og áður en matar /drykkjar er neytt. Neytið ekki matvæla þar sem unnið er með efnið. Bannið reykingar á notkunarsvæði. Mettaðan hlífðarfatnað skal þvo eftir hverja törn.

Ráðstafanir gagnvart umhverfi

Varnið því að efnið komist í frárennslis- eða vatnskerfi.

9. Eðlis- og efnaeiginleikar.

Form/útlit/lykt : Vökvi á úðabrúsa, olíulykt

Litur : Gulur

Suðumörk: - 42°C (própan)

Blossamark : < 0°C

Sjálfkveikimörk: 200°C

Sýrustig (pH) :

Seigja :

Eðlisþyngd : 0,85 (vatn = 1)

Eðlisþyngd gufu :

Sprengimörk: Neðri: 1% rúmmáls. Efri: 15% rúmmáls.

Uppleysanleiki í vatni: Lítil

Gufuþrýstingur: 4200 hPa við 20°C

Uppgefnir eðliseiginleikar og norm eru ekki nákvæm gildi varðandi aðstæður, öryggi og/eða efnablöndun.

10. Áhrifavaldar - stöðugleiki.

Með lofti myndar gufa af efninu sprengifimt gas. Hætta á sprengingu eykst við hitastig hærra en 50 °C.

Engri hættu stafar af niðurbrotsefnum sé varan geymd samkvæmt fyrirmælum í kafla 7.

11. Eiturfræðileg atriði.

Engin gögn eru til yfir eituráhrif þessa efnis. Efnið hefur verið metið í samræmi við hefðbundna aðferð í tilskipun 1999/45/EC um hættuleg efni og flokkast eftir henni sem hættulegt umhverfinu (frekari upplýsingar er að finna í kafla 3 og 15).

Efnið ertir augu og húð.

12. Umhverfismál.

Varnið því að efnið komist í frárennslis-eða vatnskerfi.

Efnið hefur verið metið í samræmi við hefðbundna aðferð í tilskipun 1999/45/EC um hættuleg efni og flokkast eftir henni sem hættulegt umhverfinu (frekari upplýsingar er að finna í kafla 3 og 15).

Mælingar varðandi umhverfisáhrif :

Efnið getur mengað grunnvatn (drykkjarvatn). Sé hætta talin á grunnvatnsmengun vegna óhapps skal tafarlaust tilkynna það heilbrigðiseftirliti viðkomandi sveitarfélags.

Heiti efnis	Tegund	Tími	Mæling
-------------	--------	------	--------

13. Förgun.

Tæmið úðabrúsa fullkomlega (einnig af drifgasi).

Farga skal efnisafgangi sem spilliefni hjá viðkomandi spilliefnamóttöku.

Meðhöndla skal efnisafganga í samræmi við reglur Evrópska spilliefnalistsans: 08 01 11 Málningar- og lakkúrgangur sem inniheldur rokgjörn lífræn leysiefni og önnur eitruð efni.

Umbúðir, tæmda úðabrúsa og önnur ílát sem innihalda efnisleifar, flokkast samkvæmt Evrópska spilliefnalistanum: 15 01 04 Málmur. Farga skal ílátum sem iðnaðarúrgangi hættulegum umhverfinu. Aðferð við förgun getur verið mismunandi eftir sveitarfélagi og skal haga henni í samráði við starfsmenn viðkomandi spilliefnamóttöku.

14. Flutningur.

UN Nr.	1950
Í lofti (IATA):	Úðabrúsi, eldfimt, Fl. 2,1 eldfimt gas.
Á sjó (IMO 9):	Úðabrúsi, Fl. 2, EmS F-D S-U
Landfl. (ADR/RD)	Úðabrúsi, eldfimur vökvi, Fl. 2, Fl.kóði: 5F

15. Lög og reglugerðir sem varða viðkomandi efni.

Reglugerðir: Varnaðarmerkingar skv. Reglugerð 236/1990 með síðari breytingum og skv. tilskipunum ES.

Varnaðarmerki:

Hættusetningar:	H12 Afar eldfimt H18 Getur myndað eldfimar/sprengifimar blöndur af efnagufu og lofti við notkun. H36/38 Ertir augu og húð H67 Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima. H51/53 Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
Varðnaðarsetningar:	V2 Geymist þar sem börn/óvitar ná ekki til. V23 Varist innöndun gufu og úða. V51 Má einungis nota á vel loftræstum stað. V38 Notið öndunargrímu ef góð loftræsting er ekki fyrir hendi. V24/25 Varist snertingu við húð og augu. V26 Berist efnið í augu skal skola vandlega með miklu vatni og leita læknis. V46 Leitið umsvifalaust læknis eftir inntöku og sýnið umbúðir eða umbúðamerkingar. V29 Má ekki losa í niðurfall.

Úðabrúsi: Þrýstihylki: Hlífið gegn sólarljósi og hita umfram 50 °C.
Hvorki má gata né brenna úðabrúsa - jafnvel þótt teljist tæmdur.
- Geymið þar sem börn ná ekki til.
- Úðið ekki á eld eða glóandi hluti
- Haldið frá hita- og neistagjöfum - Reykingar bannaðar

Íslenskar reglugerðir:	Reglugerð nr. 236/1990 um flokkun, merkingu og meðferð eiturefna, hættulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni, ásamt síðari breytingum.
ESB reglugerðir:	ESB-leiðsögn 2004/42/EG Vísað er til tækniupplýsinga (Merkblatt) á vef framleiðanda. www.vossschemie.de
Rokefnainnihald (smásala)	Inniheldur rokgjarnt lífrænt efni (RLE).
Rokefnainnihald (iðnaðarnot)	Efnið innih. RLE. Við notkun þess ber að fara að lögum og reglugerðum sem kunna að gilda um rokgjörn lífræn efni. Hafið samband við Vinnueftirlit ríkisins (s. 550-4600) sé um vafa að ræða. (Ath. VOC = Volatile Organic Compound = Rokgjarnt lífrænt efni = RLE) Varðandi þetta efni gilda tilmæli ESB um að það sé ekki meðhöndlað í unglíngavinnu né af vanfærum konum. Hættuflokkun gagnvart loftmengun: FI. III (TA-Luft = þýsk lög um varnir gegn loftmengun). Hættuflokkun gagnvart neysluvatni: 2

16. Aðrar upplýsingar

Tæmandi listun á hættusetningum í kafla 3.

H10 Eldfimt
H11 Mjög eldfimt.
H12 Afar eldfimt
H18 Getur myndað eldfimar/sprengifimar blöndur af efnagufu og lofti við notkun.
H38 Ertir húð
H41 Hætta á alvarlegum augnskaða.
H51 Eitrað vatnalífverum
H51/53 Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
H53 Getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
H65 Hættulegt: Getur valdið lungnaskaða við inntöku.
H66 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
H67 Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.

Séu upplýsingareitir í þessum öryggisleiðbeiningum óútfylltir er ástæðan sú að ekki liggja fyrir niðurstöður mælinga eða upplýsingar byggðar á reynslu. Það er þó ekki til marks um að ekki stafi hættu af efninu, notkun þess eða meðhöndlun og því skal ítrekað að fyllstu varkárni sé gætt jafnframt því sem farið sé að öryggisreglum vinnustaðar.

Upplýsingar í þessum öryggisleiðbeiningum byggjast á vitneskju okkar, reynslu og þekkingu á þeim degi sem þær eru gefnar út. Leiðbeiningarnar eiga að tryggja öryggi þess sem hefur kynnt sér þær og fer eftir þeim við notkun og meðhöndlun. Ekki ber að líta á upplýsingar í þessu riti sem yfirlýsingu eða staðfestingu á tæknilegum eiginleikum viðkomandi efnis.

Útgáfudagur: 18. október 2006. Endurskoðuð útgáfa nr. 1.00.02

Íslensk þýðing úr þýsku fyrir Málningarvörur ehf. í nóvember 2008.

Leó M. Jónsson iðnaðar- og vélatæknifræðingur, Reykjanesbæ.